บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการวิเคราะห์ประเด็นความผิดที่ตรวจพบจากการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2542 นอกจากจะทำให้ทราบถึงประเด็นความผิดต่างๆ ที่นิติบุคคลปฏิบัติไว้ไม่ถูกต้องแล้ว ยังทำให้ทราบถึงวิธีการที่เจ้าพนักงานประเมินได้ใช้ในการตรวจสอบซึ่งจะทำให้นิติบุคคลมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับข้อกฎหมายตามประมวลรัษฎากรมากยิ่งขึ้น

การศึกษาดังกล่าวมิได้มีวัตถุประสงค์ให้นำผลการศึกษาไปใช้เพื่อหาวิธีการในการหลีกเลี่ยงภาษีอากร แต่เพื่อป้องกันมิให้มีการปฏิบัติผิดพลาดเกิดขึ้นซ้ำอีก ซึ่งผลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งในส่วนของเจ้าพนักงานที่จะได้ลดภาระในตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีและทำให้นิติบุคคลไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ และเงินเพิ่มจากการกระทำผิดเป็นจำนวนมากโดยไม่จำเป็น นอกจากนั้น การศึกษาข้อผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จะได้ช่วยให้นิติบุคคลได้วางแผนเกี่ยวกับการเสียภาษีที่ถูกต้อง

บทสรุปจากการศึกษา

จากผลการศึกษาสามารถสรุปประเด็นความผิดที่ตรวจพบและข้อควรปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 22 แสดงสรุปลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบและข้อควรปฏิบัติแก่ธุรกิจ

สรุปลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
1. การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับแจ้งไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง	- กิจการควรรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) หรือเกณฑ์อื่นใดที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด - ศึกษาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคำนิยาม "รายได้" ตามประมวลรัษฎากร เช่น รายได้บางอย่างได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่ในทางบัญชียังต้องนำมารวม

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
1. การรับรู้รายได้ไว้ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุทำให้แสดงยอดรายรับแจ้งไว้ขาดหรือต่ำกว่าความเป็นจริง (ต่อ)	คำนวณกำไรสุทธิ ได้แก่ เงินปันผลซึ่งบริษัทไทยได้รับจากบริษัทตามกฎหมายไทยรายได้บางอย่างในทางบัญชีไม่ถือเป็นรายได้ แต่ในทางภาษีอากรบัญญัติให้ถือเป็นรายได้ ได้แก่ การที่บริษัทให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ยโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจกำหนดถือเป็นรายได้ - ควรกำหนดราคาสินค้า ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยให้เป็นไปตามราคาตลาดในลักษณะทำนองเดียวกับที่กระทำต่อบุคคลภายนอก - ควรระมัดระวังหรือหาทางป้องกัน มิให้เกิดรายการขายสินค้าหรือการให้บริการ หรือการให้กู้ยืมเงิน โดยได้รับผลตอบแทนไม่เป็นไปตามราคาตลาด
2. การจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยหรือมีค่าตอบแทนค่าบริการหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด	- กิจการควรหลีกเลี่ยง การจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด ราคาตลาด หมายถึง ราคาซื้อขายหรือค่าบริการหรืออัตราดอกเบี้ยที่คู่สัญญาได้ตกลงกันโดยสุจริต เปิดเผย และเป็นอิสระภายใต้เงื่อนไขความมีเหตุผลอันสมควร - ถ้ามีการให้กู้ยืมแก่กรรมการหรือลูกจ้างควรมีการกำหนดเป็นนโยบายของบริษัท เช่น เพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างโดยมีการจัดตั้งเป็นเงินกองทุนสะสมพนักงาน - บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควรให้มีการกู้ยืมเงินกันเอง ระหว่างบริษัทในเครือ

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
2. การจำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ย หรือมีค่าตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาด (ต่อ)	เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ "บริษัทในเครือเดียวกัน" หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตั้งแต่สองนิติบุคคลขึ้นไป ซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนใดถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนอยู่ในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอีกแห่งหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนวันที่มีการกู้ยืม
3. คิดอัตราค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด(ม.65ทวิ(2))และคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาบัญชีที่ได้ทรัพย์สิน	- กิจการควรมีการบันทึกทรัพย์สิน ณ วันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นมาโดยคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ตามระยะเวลาของการ ได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น - ควรเลือกใช้วิธีการทางบัญชี เพื่อการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาที่สอดคล้องกับการใช้ทรัพย์สิน และในขณะเดียวกันที่อำนวยประโยชน์แก่กิจการได้สูงสุด - กิจการควรใช้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทางภาษีอากร เพื่อการคำนวณกำไรและขาดทุนสุทธิทางบัญชีให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ สำหรับรายการที่ไม่เป็นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทางภาษีอากร ให้ทำการปรับปรุงเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อให้กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรถูกต้อง - ควรมีการวางแผนจำแนกประเภทรัพย์สินที่สามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคากับทรัพย์สินประเภทที่ไม่สามารถหักค่าสึกหรอ

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
3. คิดอัตราค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด(ม.65ทวิ(2))และคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เป็นไปตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาบัญชีที่ได้ทรัพย์สิน(ต่อ)	และค่าเสื่อมราคาออกต่างหากจากกันเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง
4. ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือหักภาษี ณ ที่จ่าย ไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย	- กิจการต้องจัดทำบัญชีพิเศษแสดงภาษีหัก ณ ที่จ่ายทุกเดือน โดยแสดงรายการที่กิจการถูกหักภาษีไว้ และลงรายการเหล่านั้นภายใน 3 วันทำการนับจากวันเกิดรายการ ตามข้อกำหนดของกรมสรรพากร - ควรศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ - ผู้มีสิทธิขอคืนภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายควรที่จะคงบัญชีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไว้ในบัญชีทรัพย์สินต่อไปอีกระยะหนึ่งโดยไม่ตัดออก (Write off) ไปจากบัญชี หากมีการตรวจสอบและประเมินภาษีอากรโดยเจ้าพนักงานประเมินก็ยังคงใช้สิทธินำไปถือเป็นเครดิตภาษีได้อีก เช่น คงบัญชีไว้เป็นเวลา 5 ปี - เลือกช่องทางการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่จะทำให้กิจการได้รับประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุดและไม่เสี่ยงต่อการถูกลงโทษทางภาษีอากร - หากมีการตัดจำนวนภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่มิได้ขอคืน (สิทธิในการขอคืน 3 ปี) ออกจากบัญชีในทางบัญชีให้ถือเป็นรายจ่ายในการดำเนินงาน แต่ในทางภาษีอากรนิติบุคคลจะ

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
4. ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย และหักภาษี ณ ที่จ่าย ไว้ไม่ถูกต้อง และไม่มีการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย (ต่อ)	นำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนทางภาษีอากรไม่ได้เพราะต้องห้ามตามมาตรา 65 ทวิ (9) แห่งประมวลรัษฎากร
5. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี (3))	- ควรกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในการบันทึกรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนและรายจ่ายในการดำเนินงาน - ควรศึกษาหลักเกณฑ์ทางหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการพิจารณารายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน พร้อมทั้งวางเป็นนโยบายให้ถือปฏิบัติ
6. มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี	- ควรมีการตรวจนับสินค้าคงเหลือและปรับปรุงยอดในบัญชีให้เท่ากับยอดที่มีอยู่จริง - ถ้ามีสินค้าขาดหายไปจากการตรวจนับควรยื่นภาษีขายสำหรับสินค้าที่ขาดหายไป - ควรมีการตรวจสอบราคาสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ว่าได้มีการคำนวณราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่าหรือไม่
7.ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.ง.ด.51 ภ.ง.ด.50 และยื่นประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 โดยไม่มีเหตุอันควร	- ควรทบทวนวิธีประมาณการกำไรสุทธิครึ่งปีเพื่อยื่นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ใกล้เคียงความเป็นจริงยกเว้นมีเหตุอันควร เช่น ในปีนี้กิจการประมาณกำไรครึ่งปีมากกว่ากำไรครึ่งปีที่แล้ว (กำไรเต็มปีปีก่อน/2) แต่กำไรปีนี้ที่เกิดขึ้นจริงยังมากกว่าที่ประมาณการไว้ เป็นต้น

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
7. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.ง.ด.51 ภ.ง.ด.50 และยื่นประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 โดยไม่มีเหตุอันควร (ต่อ)	- ควรจัดทำปฏิทินภาษี เพื่อหลีกเลี่ยงการลืมยื่น แบบ ภ.ง.ด.50 ภ.ง.ด.51
8. ไม่แสดงรายละเอียดของต้นทุนการผลิต ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงานในบัญชีกำไรขาดทุน (แสดงแต่ยอดสรุปรวมไว้)	- ควรจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ควรมีการกระทบยอดบัญชีแยกประเภทกับบัญชีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต ต้นทุนขาย ยอดรวมการจ่ายค่าใช้จ่ายดำเนินงานว่ามียอดตรงกันหรือไม่ เพื่อหาสาเหตุความแตกต่างและปรับปรุงแก้ไขได้ทันเวลา
9. นำผลขาดทุนสุทธิซึ่งยกมาเกินกว่า 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ และนำผลขาดทุนสุทธิของปีก่อนๆ มาหักไม่ถูกต้อง โดยนำผลขาดทุนสุทธิที่ยังมิได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ตาม ม.65 ทวิ 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร หรือนำยอดผลขาดทุนสุทธิเดิมที่ได้ถูกปรับปรุงให้เหลือยอดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปแล้วตามผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ	- หากมีการประเมินภาษีจากเจ้าพนักงานประเมินมีผลให้ผลขาดทุนสุทธิของกิจการลดลงควรปรับปรุงแก้ไขผลขาดทุนดังกล่าวให้ถูกต้อง - ควรจัดทำกระดาษทำการเพื่อกระทบยอดผลขาดทุนทางบัญชีกับทางภาษีอากรให้ถูกต้องตรงกัน

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
10. นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หามาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี(3))	- การจ่ายเงินแต่ละครั้งควรมีเอกสารหลักฐานประกอบการบัญทึกบัญชีในชื่อของกิจการ นอกจากนี้ควรระบุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนในการอนุมัติจ่ายจากผู้บริหารว่าเป็นการจ่ายเกี่ยวกับรายจ่ายส่วนตัวหรือการให้โดยเสน่หาหรือไม่
11. นำภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มมาถือหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี (6) มาตรา 65 ทวิ(14))	- กิจการไม่ควรนำภาษีเงินได้นิติบุคคล เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าปรับทางอาญา ตาม ม.65 ตรี (6)ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และภาษีมูลค่าเพิ่ม มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
12. นำรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีการจ่ายจริงมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี(12))	- กิจการควรจัดทำหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน และหลีกเลี่ยงการบันทึกบัญชีโดยไม่มีเอกสารประกอบการจ่ายเงิน
13. นำรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือของกิจการโดยเฉพาะมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี(13))	- ควรหลีกเลี่ยงรายจ่ายที่มิใช่รายจ่ายของกิจการหากมีการจ่ายค่าใช้จ่ายควรระบุว่าจ่ายไปเพื่ออะไร
14. นำค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ม.65 ตรี(15))	- ควรหลีกเลี่ยงการซื้อทรัพย์สินจากผู้บริหารหรือบริษัทในเครือในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด
15. นำรายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ	- กิจการควรจัดทำเอกสารประกอบการจ่ายเงินให้ครบถ้วนในการจ่ายค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้ง เช่น ควรมีการถ่ายสำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมทั้งมีการลงลายมือชื่อรับเงินสำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่มีใบเสร็จรับเงิน

ลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบ	ข้อควรปฏิบัติ
15. นำรายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ต่อ)	- ในการจ่ายค่าใช้จ่ายต้องมีหลักฐานการจ่ายซึ่งสามารถพิสูจน์ผู้รับได้ ได้แก่ ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี และใบแจ้งหนี้ เป็นต้น
16. นำภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายของปีก่อนๆ มาหักเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ (ม.69 ทวิ)	- ควรหลีกเลี่ยงการนำภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของปีก่อนมาหักเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน - ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของปีก่อนที่มิได้ขอคืนห้ามนำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

จากการศึกษาลักษณะประเด็นความผิดที่ตรวจพบโดยการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล ระหว่างปี พ.ศ. 2540–2542 ของฝ่ายสืบสวนและตรวจสอบภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย นอกจากจะทำให้ทราบถึงประเด็นความผิดต่างๆ ที่นิติบุคคลปฏิบัติไว้ไม่ถูกต้อง จึงสรุปเป็นสังเกตได้ดังนี้

ข้อสังเกตของผู้ศึกษา

จากการศึกษาพบข้อเท็จจริงที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเด็นความผิดที่ตรวจพบได้แก่

1. ผู้ประกอบการ
2. เจ้าพนักงาน ระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมาย

1. ข้อสังเกตที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการ มีดังนี้

1.1 ผู้ประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการเสียภาษีอากรให้ถูกต้อง อีกทั้งนิติบุคคลในท้องที่จังหวัดเชียงรายมีลักษณะเป็นนิติบุคคลขนาดเล็กและขนาดกลาง การจัดทำบัญชีพบว่า มีข้อบกพร่องไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของกฎหมายประมวลรัษฎากร ส่วนใหญ่จะให้สำนักงานบัญชีเป็นผู้จัดทำบัญชีและเสียภาษี โดยไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องตรงต่อความ เป็นจริง

1.2 ผู้บริหารยึดติดกับแนวความคิดเก่าๆ ที่จะเสียภาษีให้น้อยที่สุด โดยการบันทึกค่าใช้จ่ายให้มากเพื่อเป็นการลดผลกำไรสุทธิ

1.3 ระบบการบริหารงานที่การควบคุมภายในไม่มีประสิทธิภาพ อาจเป็นเหตุให้ต้องถูกประเมินภาษี เช่น การจ่ายค่าใช้จ่ายไม่มีหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน

1.4 นิติบุคคลส่วนใหญ่มักจะคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายผิดและไม่นำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย รวมทั้งไม่จัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย

2. ข้อสังเกตเกี่ยวกับเจ้าพนักงาน ระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมาย มีดังนี้

2.1 กฎหมายภาษีอากรของไทยมีจำนวนมากทั้งกฎหมายหลัก คือ ประมวลรัษฎากร และกฎหมายในลำดับรองลงมาได้แก่ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด อีกจำนวนมากหลายประเภทซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้มีปัญหาในการที่เจ้าหน้าที่ในระดับผู้ปฏิบัติงานจะนำไปถือปฏิบัติ รวมถึงปัญหาในการตีความข้อกฎหมาย

2.2 กฎหมายภาษีอากรที่ใช้ยากต่อการตีความทำให้เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจผิดหรือตีความไม่ตรงกัน

2.3 ในปัจจุบันมาตรฐานการบัญชีไทยมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลมีข้อแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความสับสนและปัญหาแก่ผู้ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการ มีดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร และศึกษาทำความเข้าใจให้ทราบถึงภาระภาษีอากรของธุรกิจ ควรมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงในเรื่องข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการของตนอย่างใกล้ชิดเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดใด ๆ โดยเฉพาะควรจัดหาพนักงานบัญชีที่มีความรู้ ความชำนาญ เป็นผู้จัดทำบัญชีของนิติบุคคลเอง

1.2 ผู้บริหารควรมีจิตสำนึกที่ดีต่อการเสียภาษี ดังนั้นจึงควรเปลี่ยนทัศนคติใหม่ โดยถือว่าการเสียภาษีอากรที่ประหยัดที่สุดหมายถึงการเสียภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการวางแผนภาษีอากรที่ดี ไม่ควรสร้างหลักฐานเท็จเพื่อให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง การสร้างหลักฐานเท็จดังกล่าว อาจถูกตรวจสอบได้ง่าย

1.3 นิติบุคคลควรมีระบบควบคุมภายในที่รัดกุมและมีประสิทธิภาพ เพื่อทำให้มีเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชีที่ถูกต้อง

1.4 ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการต้องให้ความสนใจในเรื่องข้อกฎหมาย และการนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

1.5 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการวางแผนภาษี โดยศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายจ่ายต้องห้าม ตามมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร

1.6 ผู้บริหารไม่ควรจำหน่าย จ่าย โอน สินค้าหรือทรัพย์สิน ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเจ้าพนักงาน ระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมาย มีดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ในระดับผู้ปฏิบัติงาน ควรมีการพัฒนาด้านความรู้ด้านกฎหมายภาษีอากรและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาและรับรู้การเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและคำสั่งต่างๆ อยู่เสมอ รวมทั้งสามารถให้ความรู้และตอบข้อสงสัยให้กับผู้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง

2.2 ควรกำหนดแนวทางในการปฏิบัติและตีความตามกฎหมาย ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อมิให้ผู้เสียภาษีมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมและเห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ ควรปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติข้อกฎหมายให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

2.3 การปรับปรุงกฎหมายภาษีอากร ควรมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกับมาตราฐานการบัญชีไทย รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่ประกาศใช้ใหม่อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University